

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบ
และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร
สำหรับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง

จัดทำโดย นางสาวนันทน์ภัส ใจกล้า
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ
สังกัด ฝ่ายตรวจการและวางแผนป้องกันอัคคีภัย
กองวิชาการและแผนงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๙
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

๑. ชื่อเรื่อง การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับ
อัคคีภัยในอาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดขึ้นเป็นในหลายประเทศนับวันยิ่ง เกิดขึ้นบ่อย และ
เพิ่มระดับความรุนแรงยิ่งมากขึ้น ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก
ทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก กรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ
ดูแลความเป็นอยู่ของชาวกรุงเทพมหานคร ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการ
รับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น โดยจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕)
สู่วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ ๒๕๗๕ : กรุงเทพฯ มหานครแห่งเอเชีย (Bangkok: Vibrant of Asia) กรุงเทพฯ
จะเป็นเมืองหลวงของเอเชีย และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐)
ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย “เมืองกรุงเทพมหานคร เป็นมหานครที่ปลอดภัย ปลอดภัยอาชญากรรม
และยาเสพติด ปลอดภัยอุบัติเหตุ ปลอดภัยพิบัติ สิ่งก่อสร้างปลอดภัย ปลอดภัยโรคคนเมืองและอาหาร
ปลอดภัย”และแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ด้านที่ ๑ เมืองที่มีความ
ปลอดภัยและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มิติที่ ๑.๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และอุบัติเหตุ
สอดคล้องกับนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง) นโยบายที่ ๓
“ปลอดภัย”(Community) : ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัย ชุมชนและสังคมปลอดภัย

กรุงเทพมหานครมีสาธารณภัยหรือภัยอันเกิดจากอัคคีภัยสูงสุด เนื่องจาก การเพิ่มขึ้น
ของประชากรในพื้นที่ ความหนาแน่นของอาคาร สิ่งปลูกสร้าง ลักษณะการใช้สอยพื้นที่และ
ความประมาทของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน ประกอบกับสภาพปัญหาด้านการจราจร
ในพื้นที่กรุงเทพมหานครทำให้การเดินทางเพื่อระงับเหตุอัคคีภัยเป็นไปอย่างล่าช้าส่งผลให้อัคคีภัย
มีขนาดใหญ่และทวีความรุนแรง ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก

สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครรับผิดชอบภารกิจด้านการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปฏิบัติการป้องกันและระงับอัคคีภัยและบรรเทาสาธารณภัยอื่นๆ
ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การกำหนดมาตรการในการป้องกันและระงับอัคคีภัยและบรรเทาสาธารณภัย
ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
การพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ
ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) ประกอบ
กับแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ มหานครปลอดภัย และ
ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
ของประชาชนและของรัฐในพื้นที่กรุงเทพมหานคร” โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความพร้อมและมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอัคคีภัยและสาธารณภัยอันเป็นการลดความเสี่ยงในการเกิดสาธารณภัย เจ้าหน้าที่
ปฏิบัติการระงับเหตุสาธารณภัยและกู้ภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจำกัดและลดความเสียหาย
และความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและทางราชการ และผู้ประสบภัยได้รับความ
ช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น สอดคล้องกับนโยบายของผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร (พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง) นโยบายที่ ๓ “ปลอดภัย”(Community) :
ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัยชุมชนและสังคมปลอดภัย จึงเห็นควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้
ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำสถานี
ดับเพลิงเพื่อเพิ่มทักษะในปฏิบัติงานตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร

ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการป้องกันอัคคีภัยหรือ ลดความรุนแรงของเหตุอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น เมื่อตรวจสอบแล้วเจ้าหน้าที่สามารถให้คำแนะนำให้แก่เจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือผู้ประกอบการ ในการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา และส่งเสริมให้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยที่ติดตั้งในอาคาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารตลอดเวลา อันนำมาซึ่งความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิงประจำสถานีดับเพลิง มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๓.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือสถานประกอบการได้มากขึ้น

๓.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและเจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือสถานประกอบการในพื้นที่รับผิดชอบ

๔. เป้าหมาย

จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารให้กับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงประจำสถานีดับเพลิง สถานีหลัก จำนวน ๓๕ สถานี และสถานีดับเพลิงย่อย จำนวน ๑๐ สถานี รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ คน จำนวน ๔ ครั้ง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานส่วนบุคคล

๕.๑ แนวคิดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT Analysis) ของ Albert Humphrey การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดจุดอ่อน โอกาส อุปสรรค หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต SWOT เป็นตัวย่อที่มี ความหมายดังนี้

- จุดแข็ง(S-Strength) เป็นสภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง จุดเด่น หรือข้อได้เปรียบขององค์กร ที่ควรนำไปใช้ในการพัฒนาและควรดำรงไว้เพื่อสร้างความเข้มแข็งขององค์กร
- จุดอ่อน (W-Weakness) เป็นสภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง จุดด้อยหรือข้อเสียเปรียบขององค์กร ที่ควรปรับปรุงหรือจัดให้หมดไปอันจะเป็นประโยชน์แก่องค์กร
- โอกาส (O-Opportunity) เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร หมายถึง ปัจจัยเชิงบวกทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
- อุปสรรค (T-Threat) เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร หมายถึง ปัจจัยเชิงลบที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจะต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้ ความเข้มแข็ง แข็งแรงพร้อมที่จะรับแรงกระแทกนั้นได้

ประโยชน์ของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กร จะช่วยให้เข้าใจได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำให้สายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร อุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมนี้จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้าง ด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้น้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมนั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

หลักการ วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน	หลักการ วิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค
๑. การวิเคราะห์ตามสายงาน ๒. การวิเคราะห์ตามหลัก ๒S-๔M - โครงสร้างขององค์กร (Structure) - ระบบการบริการ (Services) - บุคลากร (Man) - วัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ (Material) - การเงิน (Money) - การบริหารจัดการ (Management)	๑. การวิเคราะห์สภาพสังคม กระแสสังคม ประชากร ๒. ความชัดเจนของระเบียบ กฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ ๓. สภาพเศรษฐกิจ งบประมาณขององค์กร ๔. การเมือง การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล ๕. การลงทุนด้านเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา ๖. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT Analysis)
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	<u>จุดแข็ง (Strength)</u> - บุคลากรมีความรู้ด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย - บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย - บุคลากรมีความกล้าหาญ เสียสละ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ - บุคลากรในสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	<u>จุดอ่อน (Weakness)</u> - บุคลากรในสังกัดใช้ความรู้ความสามารถยังไม่เต็มศักยภาพที่มีอยู่ - บุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจแนวทางขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารตามกฎหมายกำหนด - เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เคยชินกับการทำงานในเชิงรับ คือ รอระงับเหตุ - เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	<u>โอกาส (Opportunity)</u> - แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร - แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๕๖-๒๕๗๕) - แผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานครประจำปี ๒๕๖๐ “เมืองที่มีความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย - นโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นโยบายที่ ๓ “ปลอดภัย” (Community) : ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัย ชุมชนและสังคมปลอดภัย	<u>อุปสรรค (Threat)</u> - กลุ่มเป้าหมายติดภารกิจเร่งด่วน ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ - ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของโครงการ - เจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือผู้ประกอบการไม่เห็นความสำคัญของระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร

TOWS matrix คือ กรอบแนวความคิดในการสร้างกลยุทธ์ขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาจากอุปสรรค (threats) โอกาส (opportunities) จุดแข็ง (strengths) และจุดอ่อน (weaknesses) ขององค์กร ได้ชื่อว่า TOWS matrix จากการนำอักษร ตัวแรกของคำว่า threats , opportunities , weaknesses , strengths มารวมกัน

	Strengths	Weaknesses
Opportunities	S-O Strategies	W-O Strategies
Threat	S-T Strategies	W-T Strategies

ผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แต่ละคู่ดังกล่าวทำให้เกิดกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์แบ่งได้ ๔ ประเภท คือ

กลยุทธ์เชิงรุก (SO-Strategies) ได้จากการนำข้อมูลประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุก

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST- Strategies) ได้จากการนำข้อมูลประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและอุปสรรคมาพิจารณาาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน โดยใช้จุดแข็งที่มีอยู่เพื่อขจัดหรือลดผลกระทบจากอุปสรรค

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO- Strategies) ได้จากการนำข้อมูลประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาาร่วมกันเพื่อกำหนดกลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์พัฒนาเพื่อเอาชนะอุปสรรคหรือใช้ประโยชน์จากโอกาสที่ได้รับ

กลยุทธ์เชิงรับ (WT- Strategies) ได้จากการนำข้อมูลประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและอุปสรรคมาพิจารณาาร่วมกัน เพื่อกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการเสริมจุดอ่อนและเอาชนะอุปสรรค

จากการประเมินสภาพแวดล้อมองค์กรด้วยSWOT Analysis และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตาม TOWS matrix แล้วผู้ศึกษาพบว่ากรณีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจแนวทาง ขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารตามกฎหมายกำหนดที่เป็นอยู่ขณะนี้สามารถดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการในการกิจตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารด้วย กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO - Strategies) โดยใช้โอกาสที่ได้ในเรื่องของการกิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัยและสาธารณภัยอันเป็นการลดความเสี่ยงในการเกิดสาธารณภัย ซึ่งสนับสนุนแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมาแก้ไขจุดอ่อนกรณีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจแนวทาง ขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบระบบและป้องกันและระงับอัคคีภัย

ในอาคารตามกฎหมายกำหนด ทำให้การทำงานไม่เป็นไประเบียบ ไม่มีขั้นตอนที่ชัดเจน การทำงานล่าช้า และจัดทำรายงานผลการดำเนินการไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้วยการจัดทำโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิงอันเป็นการปรับปรุงแก้ไขสภาพการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๕.๒

การฝึกอบรม

Herbison & Myers “การฝึกอบรม คือกระบวนการที่จะใช้เสริมความรู้ (Knowledge) ทักษะในการทำงาน (Skill) และความสามารถ (Capacity) ของบุคคลในสังคมหนึ่ง”

ริโซภาคย์ บุรพาเดชะ “การอบรม คือกระบวนการอย่างเป็นทางการที่กิจการทำให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ เพื่อจะได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจการ

การฝึกอบรม คือกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการ อบรมเกิดการเรียนรู้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อเพิ่มพูนหรือพัฒนาสมรรถภาพในด้านต่างๆตลอดจนการปรับปรุงพฤติกรรมอันนำมาซึ่งการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต พัฒนาคุณภาพของผลผลิต ลดต้นทุนของงาน ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุอันจะส่งผลต่อการลดต้นทุนที่เกี่ยวข้องอัตราการหมุนเวียน และการขาดงานของบุคลากร

ประโยชน์ของการฝึกอบรม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ส่งเสริมให้เกิดการประหยัด ลดระยะเวลาในการเรียนรู้งาน ลดภาระหน้าที่ของหัวหน้างาน และกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าของตน

๕.๒.๑ กระบวนการฝึกอบรม

๑) การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม หมายถึง การค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร โดยวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน และพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการสำรวจ การสังเกต การทดสอบหรืออื่นๆ เพื่อพิจารณาให้ถ่องแท้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเพราะอะไร จำเป็นที่จะต้องให้เทคนิคการฝึกอบรมหรือไม่

๒) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม จะสามารถบอกผู้จัดโครงการฝึกอบรมได้ถึงจุดมุ่งหมาย ปลายทางของโครงการฝึกอบรมนั้นๆว่า ต้องการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านใดบ้าง เช่น ด้านการเพิ่มพูน ความรู้ ด้านทักษะการทำงาน หรือด้านทัศนคติ

๓) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม การนำปัญหาที่ค้นพบกำหนดเป็นหลักสูตรเพื่อทำการฝึกอบรม หลักสูตรประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร หมวดวิชา หัวข้อวิชา วัตถุประสงค์ของแต่ละหัวข้อวิชา เนื้อหา เทคนิค/วิธีการ ระยะเวลา การเรียงลำดับหัวข้อวิชา

๔) การกำหนดโครงการฝึกอบรม เพื่อให้รู้กรอบการปฏิบัติงาน จากนั้นเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติจากผู้บริหาร ให้ผู้บริหารพิจารณาตรวจร่างโครงการก่อนที่จะนำไปฝึกอบรม และ ให้ผู้บริหารอนุมัติงบประมาณสำหรับการดำเนินงาน

๕) การบริหารโครงการฝึกอบรม ความสำคัญอยู่ที่ผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม มี ๓ ระยะ คือ ก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังการดำเนินโครงการ

๖) การประเมิน/ติดตามผลการฝึกอบรมประเด็นในการประเมิน คือทัศนคติทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ ระยะเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

คุณสมบัติและวิธีการที่วิทยากรแต่ละคนใช้ในการฝึกอบรมและข้อดี ข้อเด่น หรือข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมข้อเสนอแนะ

๕.๒.๒ ประเภทการฝึกอบรม

๑) แบ่งตามจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- ฝึกอบรมเป็นรายคน
- ฝึกอบรมเป็นคณะ

๒) แบ่งตามลักษณะของเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม

๓) แบ่งตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย

- ระดับแนวนอน ความรู้ทั่วไป ในแผนกเดียวกัน
- ระดับแนวตั้ง ความรู้เฉพาะงาน

๕.๒.๓ เทคนิคการฝึกอบรม วิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารถ่ายทอด หรือถ่ายทอด ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลวิธีในการถ่ายทอดประสบการณ์ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดี ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้เข้ารับการอบรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ แบ่งเป็น ๒ ประเภท

๑) เทคนิคการฝึกอบรมโดยใช้วิทยากรเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ได้แก่ การบรรยาย (Lecture) การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion) การประชุมปาฐกถาหรือการประชุมทางวิชาการ (Symposium) การสาธิต (Demonstration) และการสอนงาน (Coaching)

๒) เทคนิคการฝึกอบรมโดยใช้ผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ได้แก่ การระดมสมอง (Brainstorming) การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Session) กรณีศึกษา (Case Study) การประชุมใหญ่ (Convention) เกมการบริหาร (Management Game) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) การสัมมนา (Seminar) การทัศนศึกษา (Field Trip) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การฝึกประสาทสัมผัส (Sensitivity Training) การใช้กิจกรรมสันทนาการ (Recreational Activity) การฝึกอบรมในงาน (On-the-Job Training) การฝึกหัดงาน (Apprenticeship Training) การโยกย้ายสับเปลี่ยนงาน (Job Rotation) และสถานการณ์จำลอง (Simulation Technique or Simulators)

๕.๓ วงจรควบคุมคุณภาพ

PDCA หรือที่เรียกว่าวงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจรชูฮาร์ต (Shewhart Cycle) ประกอบด้วย

- P : Plan (วางแผน) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อาจประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน Plan การจัดอันดับความสำคัญของ เป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การเขียนแผนดังกล่าวอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของลักษณะ การดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

- D : Do (ปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การดำเนินการตามแผน อาจประกอบด้วย การมีโครงสร้างรองรับ การดำเนินการ มีวิธีการดำเนินการ และมีผลของการดำเนินการ

- C : Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การประเมินแผน อาจประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างที่รองรับ การดำเนินการ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผลของ การดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยในการประเมินดังกล่าวสามารถทำได้เอง ไม่จำเป็นต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมินที่ยุ่งยากซับซ้อน

- A : Act. (ปรับปรุงแก้ไข) หมายถึง การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน อาจประกอบด้วย การนำผลการ ประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ที่ควร ปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่อยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และสังเคราะห์รูปแบบ การดำเนินการใหม่ ที่เหมาะสม สำหรับการดำเนินการในปีต่อไป

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ ขั้นตอนการเตรียมการ

๖.๑.๑ เขียนโครงการและเสนอขออนุมัติโครงการ

๖.๑.๒ จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินการ ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธาน รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หัวหน้าส่วนราชการสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้าฝ่ายตรวจการและวางแผนป้องกันอัคคีภัย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยคณะกรรมการอำนวยการจะพิจารณาความเหมาะสมของโครงการต่างๆ ประกอบด้วย

(๑) หลักสูตรการฝึกอบรมเป็นการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารตามกฎหมายกำหนด

(๒) เทคนิคการฝึกอบรม เป็นการฝึกอบรมแบบให้วิทยากรเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยวิธีการบรรยายและฝึกปฏิบัติตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารตามแบบตรวจสอบอาคาร สปภ.๑ – สปภ.๙

(๓) คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงาน และพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำสถานีดับเพลิงหลัก จำนวน ๓๕ สถานี (๕ คน/สถานี) และ สถานีดับเพลิงย่อย ๑๐ สถานี (บางโพพวง ๒ คน , ร่มเกล้า ๒ คน , ประเวศ ๓ คน , สุขุมวิท ๙๓ : ๒ คน , ดอนเมือง ๓ คน , สายไหม ๓ คน , หนองแขม ๓ คน , ประชาอุทิศ ๒ คน , ทวีวัฒนา ๓ คน , จอมทอง ๒ คน) รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ คน

(๔) กำหนดจัดการฝึกอบรมเป็น ๔ รุ่น ๆ ละ ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ คน เป็นการฝึกอบรมแบบไป-กลับ จำนวน ๔ รุ่น ๆ ละ ๑ วัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐- ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม

(๕) เจ้าหน้าที่ดำเนินการและผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยวิทยากร จำนวน ๒ คนต่อรุ่น และเจ้าหน้าที่ดำเนินการ จำนวน ๓ คนต่อรุ่น

๖.๑.๓ จัดตั้งคณะทำงาน โดยมีผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เป็นประธาน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายแผนงาน หัวหน้ากลุ่มงานฝึกอบรม เป็นกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายตรวจการและวางแผนป้องกันอัคคีภัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจการและวางแผนป้องกันอัคคีภัย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยคณะทำงานมีหน้าที่บริหารโครงการในขั้นตอนต่างๆ จัดหาทรัพยากร เจ้าหน้าที่ดำเนินการ เสนอขออนุมัติโครงการ งบประมาณ ตลอดจนกำหนดขั้นตอน รูปแบบการอบรม ดำเนินการอบรม และประเมินผลการดำเนินโครงการเสนอผู้บริหาร

๖.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

๖.๒.๑ เสนอขออนุมัติโครงการ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินงาน และคำสั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๖.๒.๒ ประชุมคณะกรรมการอำนวยการ / คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อเตรียมความพร้อมและจัดทำรายละเอียดสำหรับการจัดทำโครงการ เช่น การกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม รูปแบบการฝึกอบรม วิธีและเครื่องมือประเมินผลการอบรม

๖.๒.๓ ดำเนินโครงการฝึกอบรมตามแผนงานที่ได้รับอนุมัติ เป็นการฝึกอบรมแบบไป-กลับ จำนวน ๔ รุ่น ๆ ละ ๑ วัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม

๖.๒.๔ กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๐๐ คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน ๓ คน/รุ่น และวิทยากร จำนวน ๒ คน/รุ่น ทั้งนี้ ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องเป็นข้าราชการสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติงานประจำสถานีดับเพลิง ตำแหน่งเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงาน และพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติงาน โดยให้หัวหน้าสถานีดับเพลิงหลัก จำนวน ๓๕ สถานี และ สถานีดับเพลิงย่อย จำนวน ๑๐ สถานี เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๖.๒.๕ รูปแบบการดำเนินการฝึกอบรม เป็นการบรรยายให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารตามกฎหมายต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๕๔ รวมถึงกฎกระทรวง ข้อกำหนดและประกาศอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบป้องกันและระงับอัคคีภัย ในอาคารตามแบบตรวจสอบอาคารที่กำหนด ตลอดจนการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

๖.๒.๖ สรุปรายงานผลการดำเนินการโครงการเสนอผู้บริหาร

๖.๓ ขั้นตอนการประเมินผล

๖.๓.๑ การทดสอบผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังเข้ารับการอบรมโครงการ ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของ เจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง โดยร้อยละ ๙๐ ของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิงที่เข้ารับการ ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยใน อาคารตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓.๒ การรายงานผลการตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของ เจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง

๖.๓.๓ รายงานการเกิดอัคคีภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานครจากศูนย์วิทยุพระราม ประจำเดือน สิงหาคม – กันยายน ๒๕๖๐

๖.๓.๔ แบบสอบถามความพึงพอใจของเจ้าของ/ผู้ดูแล/ผู้ประกอบการต่อ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกัน และระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

กิจกรรม	ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๐					หมายเหตุ
	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	
๑. ขั้นตอนการเตรียมการ	←→					
๒. ขั้นตอนการดำเนินการ		←→		→		
๓. ขั้นตอนการประเมินผล					←→	

๘. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๐ แผนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานวิชาการและแผนงาน หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐.-บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)รายละเอียด ดังนี้

๘.๑ ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๔๔,๐๐๐.- บาท

ไม่ครบมือ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม/

เจ้าหน้าที่ /วิทยากร (๕๕ คน x ๒๐๐ บาท x ๔ รุ่น)

๘.๒ ค่าสมนาคุณวิทยากรบุคคลภายนอก จำนวน ๒๘,๘๐๐.-บาท

(วิทยากร ๒ คน x ๓ ชม. x ๑,๒๐๐ บาท x ๔ รุ่น)

๘.๓ ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์ จำนวน ๗,๒๐๐.- บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๐,๐๐๐.-บาท

(แปดหมื่นบาทถ้วน)

ทั้งนี้ ให้ถ้อยจ่ายได้กรณีโดยอดหนึ่งไม่เพียงพอแต่ไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการและเครื่องมือ
<u>เป้าหมาย</u> จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารให้กับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง จำนวน ๒๐๐ คน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐	<u>ระดับผลผลิต (Output)</u> ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารให้กับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง จำนวน ๔ รุ่น ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ คน ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๐	รายงานผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง
<u>วัตถุประสงค์</u> ๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิงประจำสถานีดับเพลิง มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด	<u>ระดับผลลัพธ์ (Outcome)</u> ร้อยละ ๙๐ ของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิงที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารตามเกณฑ์ที่กำหนด	การทำข้อสอบ (Pre -Test/Post-test)

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการและเครื่องมือ
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือผู้ประกอบการ ได้มากขึ้น	อาคารที่ได้รับการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยจากเจ้าหน้าที่ดับเพลิงมีจำนวนการเกิดอัคคีภัยลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี	รายงานสถิติการเกิดอัคคีภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยศูนย์วิทยุพระราม ๑๙๙
๓. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและเจ้าของอาคาร / ผู้ดูแลอาคาร / สถานประกอบการในพื้นที่รับผิดชอบ	ร้อยละ ๙๐ ของเจ้าของ/ผู้ดูแลอาคาร/ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย	แบบสอบถามความพึงพอใจของเจ้าของ/ผู้ดูแล/ผู้ประกอบการ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการป้องกันอัคคีภัย เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน เจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร และผู้ประกอบการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันอัคคีภัยเพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๑๐.๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และถ่ายทอดความรู้ต่อให้แก่เจ้าหน้าที่คนอื่นๆในหน่วยงาน เพื่อให้การป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่รับผิดชอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (INDIVIDUAL STUDY)

เรื่อง การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบ
และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร
สำหรับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีนีดับเพลิง

จัดทำโดย

นางสาวนันท์นภัส ใจกล้า

เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ

สังกัดฝ่ายตรวจการและวางแผนป้องกันอัคคีภัย

กองวิชาการและแผนงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

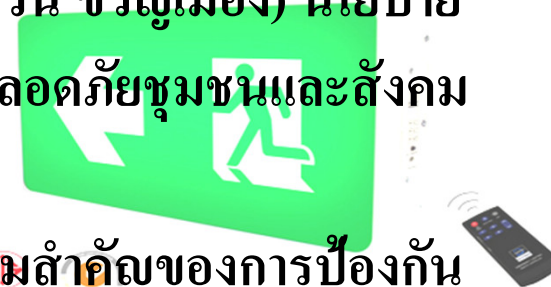

กรุงเทพมหานคร

๑

หลักการและเหตุผล

- แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี /แผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานคร
- นโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง) นโยบายที่ ๓ “ปลอดภัย”(Community) : ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัยชุมชนและสังคมปลอดภัย
- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

จัดการฝึกอบรมฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบ
ระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร
สำหรับเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง

วัตถุประสงค์

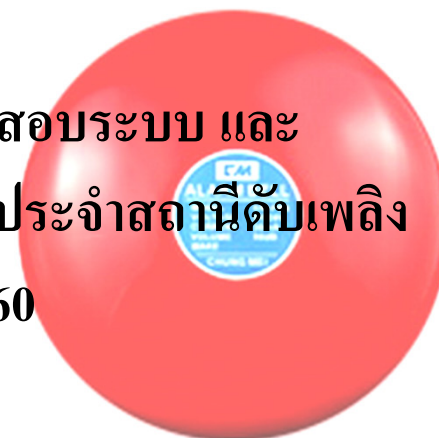
- เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิงประจำสถานีดับเพลิง มีความรู้ความเข้าใจ
แนวทางการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยใน อาคารเป็นไป
ตามที่กฎหมายกำหนด

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของ
เจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือสถานประกอบการได้มากขึ้น

- เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่
ดับเพลิงและเจ้าของอาคาร /ผู้ดูแลอาคาร /สถานประกอบการในพื้นที่รับผิดชอบ

เป้าหมาย

จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการตรวจสอบระบบ และ
อุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารให้กับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงประจำสถานีดับเพลิง
จำนวน 4 ครั้ง ๆละ 50 คน รวมทั้งสิ้น 200 คน ในปีงบประมาณ 2560

ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานส่วนบุคคล

- แนวคิดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT Analysis) ของ Albert Humphrey การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือ หน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดจุดอ่อน โอกาส อุปสรรค หรือสิ่งที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต

หลักการ วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน	หลักการ วิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค
- การวิเคราะห์ตามสายงาน - การวิเคราะห์ตามหลัก 2S-4M - โครงสร้างขององค์กร (Structure) - ระบบการบริการ (Services) - บุคลากร (Man) - วัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์(Material) - การเงิน (Money) - การบริหารจัดการ (Management)	การวิเคราะห์สภาพสังคม กระแสสังคม ประชากร / ความชัดเจนของระเบียบ กฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ/สภาพเศรษฐกิจ งบประมาณขององค์กร การเมือง /การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล การลงทุนด้านเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา/ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT Analysis)

สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

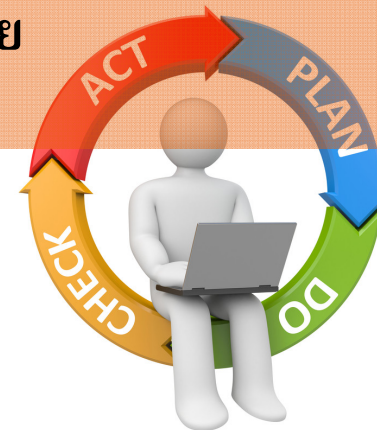
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร		สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	
<u>จุดแข็ง (Strength)</u> 1. บุคลากรมีความรู้ด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย / ระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย/ มีความกล้าหาญ เสียสละ/มีความตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม 2. หน่วยงานจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ	<u>จุดอ่อน (Weakness)</u> 1. บุคลากรในสังกัดใช้ความรู้ความสามารถยังไม่เต็มศักยภาพที่มีอยู่/ ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจแนวทาง ขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร/2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เคยชินกับการทำงานในเชิงรับ คือรอระงับเหตุ/3. เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	<u>โอกาส (Opportunity)</u> 1. แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ / กทม. 2. แผนพัฒนา กทม. ระยะ 20 ปี /แผนปฏิบัติราชการ กทม. 2560 3. นโยบาย ผว.กทม. นโยบายที่ ๓ “ปลอดภัย” (Community) : ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัยชุมชนและสังคมปลอดภัย	<u>อุปสรรค (Threat)</u> 1. กลุ่มเป้าหมายติดภารกิจเร่งด่วนไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ 2. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของโครงการ 3. เจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือผู้ประกอบการไม่เห็นความสำคัญของระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร

	Strengths	Weaknesses
Opportunities	S-O Strategies	W-O Strategies
Threat	S-T Strategies	W-T Strategies

จากการประเมินสภาพแวดล้อมองค์กรด้วย SWOT Analysis และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตาม TOWS matrix สามารถดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา โดยใช้กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO- Strategies) โดยใช้โอกาส มาแก้ไขจุดอ่อน

การฝึกอบรม : กระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อเพิ่มพูนหรือพัฒนาสมรรถภาพในด้านต่างๆตลอดจนการปรับปรุงพฤติกรรมอันนำมาซึ่งการแสดงออกที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วงจรควบคุมคุณภาพ : PDCA หรือ
ที่เรียกว่าวงจรเดมมิง (Deming Cycle)
หรือวงจรชูฮาร์ต (Shewhart Cycle)
ประกอบด้วย

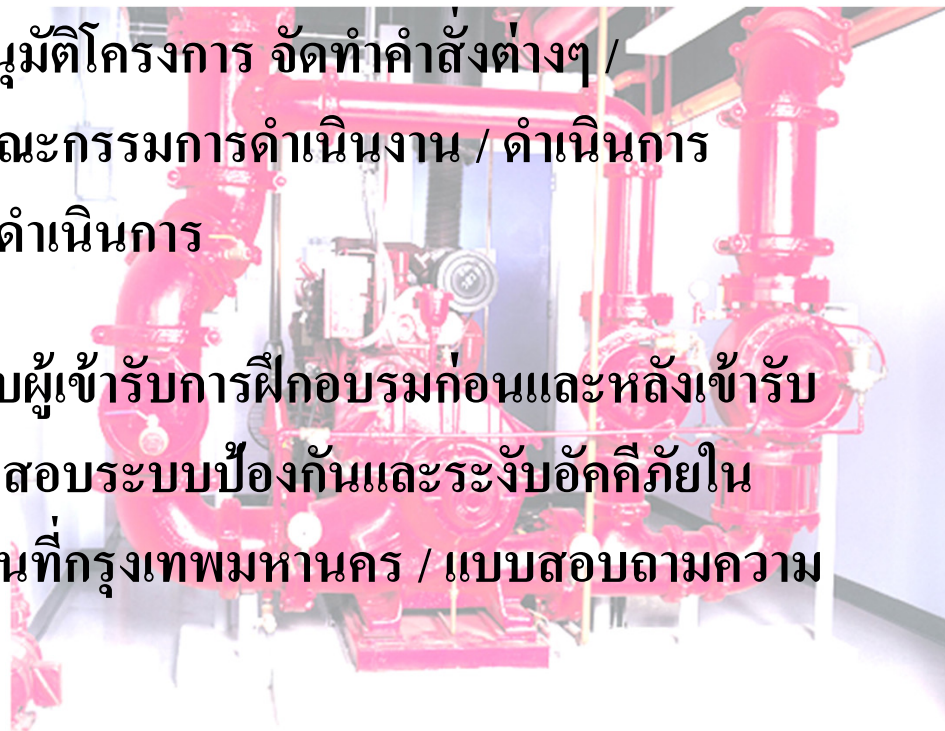

กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการเตรียมการ : เขียนโครงการ/จัดทำรายละเอียดโครงการ/ จัดตั้ง
คณะกรรมการอำนวยการเพื่อกำหนดกรอบแนวทางดำเนินการ/จัดตั้ง
คณะทำงาน

ขั้นตอนการดำเนินการ : เสนอขออนุมัติโครงการ จัดทำคำสั่งต่างๆ /
ประชุมคณะกรรมการอำนวยการ / คณะกรรมการดำเนินงาน / ดำเนินการ
ฝึกอบรมอบรม / สรุปรายงานผลการดำเนินการ

ขั้นตอนการประเมินผล: การทดสอบผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังเข้ารับ
การอบรม / การรายงานผลการตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยใน
อาคาร / รายงานการเกิดอัคคีภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร / แบบสอบถามความ
พึงพอใจ

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์
ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดังนี้

กิจกรรม	ปีงบประมาณพ.ศ. 2560					หมายเหตุ
	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	
1 ขั้นตอนการเตรียมการ	←→					
2 ขั้นตอนการดำเนินการ		←→				
3 ขั้นตอนการประเมินผล					←→	

งบประมาณ

รายการค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง เป็นเงิน 80,000.-บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียด ดังนี้

- ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 44,000.- บาท
- ค่าสมนาคุณวิทยากรบุคคลภายนอก จำนวน 28,800.-บาท
- ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์ จำนวน 7,200.- บาท

แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการและเครื่องมือ
<u>เป้าหมาย</u> จัดโครงการฝึกอบรมให้ ความรู้ด้านการตรวจสอบ ระบบและอุปกรณ์ป้องกัน และระงับอัคคีภัยในอาคาร ให้กับเจ้าหน้าที่ประจำสถานี ดับเพลิง จำนวน 200 คน ใน ปีงบประมาณ 2560	<u>ระดับผลผลิต (Output)</u> สามารถดำเนินการจัดฝึกอบรม ให้ความรู้ด้านตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับ อัคคีภัยในอาคารให้กับ เจ้าหน้าที่ประจำสถานีดับเพลิง จำนวน 4 รุ่น ๆ ละ 50 คน รวม ทั้งสิ้น 200 คน ภายใน ปีงบประมาณ 2560	- รายงานผลการดำเนิน โครงการฝึกอบรมให้ ความรู้ด้าน การตรวจสอบ ระบบและอุปกรณ์ป้องกัน และระงับอัคคีในอาคาร ของเจ้าหน้าที่ประจำ สถานีดับเพลิง

แนวทางการติดตามและประเมินผล (ต่อ)

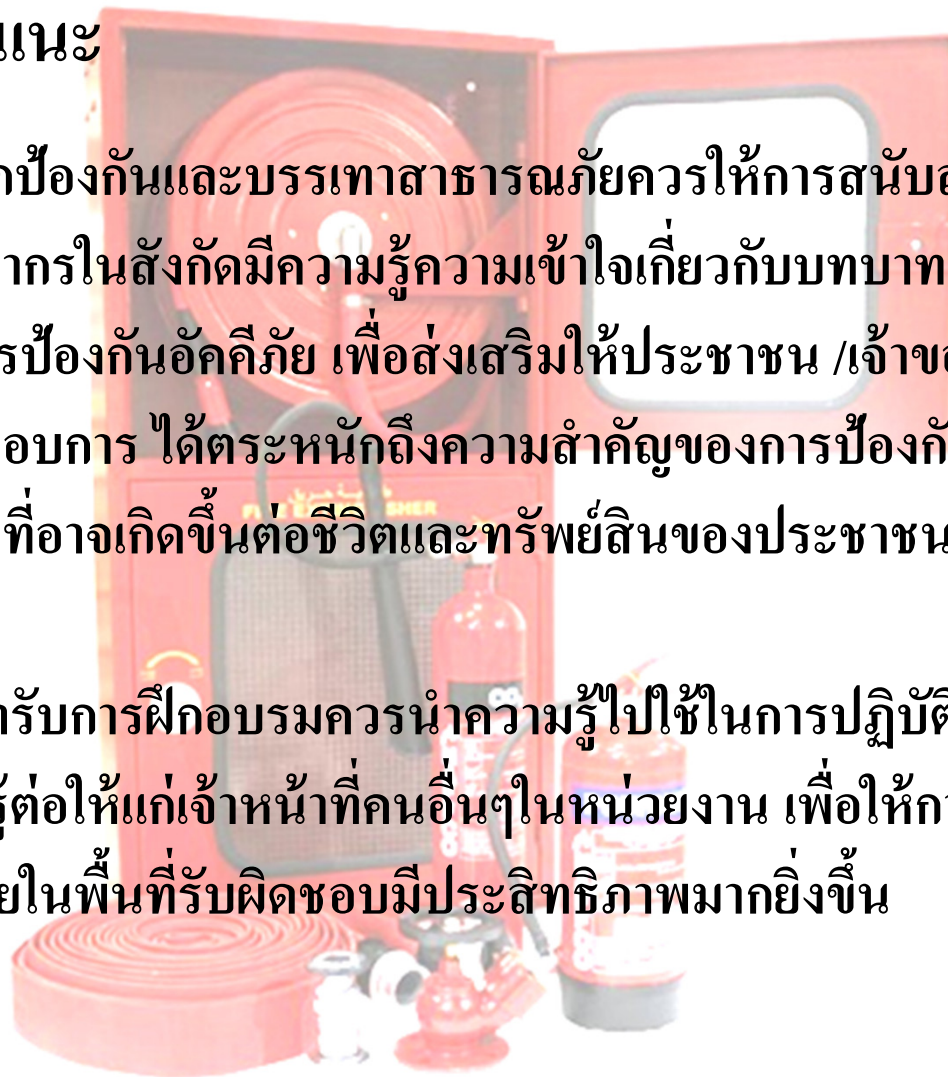
เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการและเครื่องมือ
<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ประจำสถานีดับเพลิง มี ความรู้ความเข้าใจแนวทาง การตรวจสอบระบบ และ อุปกรณ์ป้องกันและระงับ อัคคีภัยในอาคารเป็นไป ตามที่กฎหมายกำหนด	<u>ระดับผลลัพธ์ (Outcome)</u> ร้อยละ 90 ของเจ้าหน้าที่ประจำ สถานีดับเพลิงที่เข้ารับการ ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการตรวจสอบระบบ และอุปกรณ์ป้องกันและระงับ อัคคีภัยในอาคารตามเกณฑ์ที่ กำหนด	การทำข้อสอบ (Pre -Test/Post-test)

แนวทางการติดตามและประเมินผล (ต่อ)

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการและเครื่องมือ
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคารของเจ้าของอาคาร ผู้ดูแลอาคาร หรือผู้ประกอบการได้มากขึ้น	อาคารที่ได้รับการตรวจสอบระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยจากเจ้าหน้าที่ดับเพลิงมีจำนวนการเกิดอัคคีภัยลดลงร้อยละ 10 ต่อปี	รายงานสถิติการเกิดอัคคีภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและเจ้าของอาคาร / ผู้ดูแลอาคาร / สถานประกอบการในพื้นที่รับผิดชอบ	ร้อยละ 90 ของเจ้าของ/ผู้ดูแลอาคาร/ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบและอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย	แบบสอบถามความพึงพอใจของเจ้าของ/ผู้ดูแล/ผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะ

- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการป้องกันอัคคีภัย เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน /เจ้าของอาคาร/ ผู้ดูแลอาคาร/ ผู้ประกอบการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันอัคคีภัยเพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และถ่ายทอดความรู้ต่อให้แก่เจ้าหน้าที่คนอื่นๆในหน่วยงาน เพื่อให้การป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่รับผิดชอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบคุณค่ะ

